

УКРАЇНА

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

вул. Сумська, 64, м. Харків, 61002, тел./факс (057) 700-21-05

E-mail: obladm@kharkivoda.gov.ua

10.03.2016 № 01-38/1738

на № _____ від _____

Народному депутату України
Левченку Ю.В.

Шановний Юрію Володимировичу!

Обласною державною адміністрацією розглянуто Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 19 лютого 2016 року, що надійшов до обласної державної адміністрації від Голови Верховної Ради України В.Б. Гройсмана.

За результатами розгляду інформуємо про наступне.

1. Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Так, згідно з частиною першою статті 118 Конституції України, частиною першою статті 1 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації.

Статтею 119 Конституції України та статтею 2 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» передбачено, що **місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують:**

1) виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади;

2) законність і правопорядок; додержання прав і свобод громадян;

3) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин – також програм їх національно-культурного розвитку;

4) підготовку та виконання відповідних обласних і районних бюджетів;

5) звіт про виконання відповідних бюджетів та програм;

6) взаємодію з органами місцевого самоврядування;

7) реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень.

У свою чергу, організація, повноваження та порядок діяльності місцевих державних адміністрацій визначаються Законом України «Про місцеві державні адміністрації».

002402

Державна адміністрація
Харківська область
ДП № 59954

9

Потрібно зазначити, що згідно зі статтею 13 цього Закону до відання місцевих державних адміністрацій **у межах і формах, визначених Конституцією і законами України**, належить вирішення питань:

- 1) забезпечення законності, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян;
- 2) соціально-економічного розвитку відповідних територій;
- 3) бюджету, фінансів та обліку;
- 4) управління майном, приватизації, сприяння розвитку підприємництва та здійснення державної регуляторної політики;
- 5) промисловості, сільського господарства, будівництва, транспорту і зв'язку;
- 6) науки, освіти, культури, охорони здоров'я, фізкультури і спорту, сім'ї, жінок, молоді та дітей;
- 7) використання землі, природних ресурсів, охорони довкілля;
- 8) зовнішньоекономічної діяльності;
- 9) оборонної роботи та мобілізаційної підготовки;
- 10) соціального захисту, зайнятості населення, праці та заробітної плати.

Місцеві державні адміністрації вирішують й інші питання, віднесені законами до їх повноважень.

Крім того, необхідно звернути увагу на те, що відповідно до статті 16 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» **місцеві державні адміністрації в межах, визначених Конституцією і законами України, здійснюють на відповідних територіях державний контроль за:**

- 1) збереженням і раціональним використанням державного майна;
- 2) станом фінансової дисципліни, обліку та звітності, виконанням державних контрактів і зобов'язань перед бюджетом, належним і своєчасним відшкодуванням шкоди, заподіяної державі;
- 3) використанням та охороною земель, лісів, надр, води, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу та інших природних ресурсів;
- 4) охороною пам'яток історії та культури, збереженням житлового фонду;
- 5) додержанням виробниками продукції стандартів, технічних умов та інших вимог, пов'язаних з її якістю та сертифікацією;
- 6) додержанням санітарних і ветеринарних правил, збиранням, утилізацією і захороненням промислових, побутових та інших відходів, додержанням правил благоустрою;
- 8) додержанням правил торгівлі, побутового, транспортного, комунального обслуговування, законодавства про захист прав споживачів;
- 9) додержанням законодавства з питань науки, мови, реклами, освіти, культури, охорони здоров'я, материнства та дитинства, сім'ї, молоді та дітей, соціального захисту населення, фізичної культури і спорту;
- 10) охороною праці та своєчасною і не нижче визначеного державою мінімального розміру оплатою праці;
- 11) додержанням громадського порядку, правил технічної експлуатації транспорту та дорожнього руху;

- 12) додержанням законодавства про державну таємницю та інформацію;
- 13) додержанням законодавства про Національний архівний фонд та архівні установи;
- 14) дотриманням договірних зобов'язань забудовниками, діяльність яких пов'язана із залученням коштів фізичних осіб у будівництво багатоквартирних житлових будинків;
- 15) виконанням інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) під час будівництва будинків, споруд, розміщення інших господарських об'єктів, інженерних та транспортних комунікацій;
- 16) станом захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони).

Із вищевикладеного вбачається, що місцеві державні адміністрації наділені достатньо широким обсягом повноважень, у тому числі з питань здійснення державного контролю. Проте, відповідно до чинного законодавства України реалізація цих повноважень здійснюється **місцевими державними адміністраціями виключно у межах та формах, визначених Конституцією України та законами України.**

При цьому необхідно зазначити, що на сьогодні відсутній порядок здійснення місцевими державними адміністраціями державного контролю у вказаних вище сферах, який мав би передбачати правові підстави, механізм та інші процесуальні моменти реалізації цієї функції.

Відсутність нормативного врегулювання цього питання фактично позбавляє місцеві державні адміністрації можливості належним чином здійснювати надані контролюючі повноваження.

У зв'язку з цим вважаємо, що саме цей аспект діяльності місцевих державних адміністрацій повинен бути предметом відповідних законодавчих ініціатив, оскільки пунктом 12 частини першої статті 92 Конституції України прямо передбачено, що виключно законами визначається організація і діяльність органів виконавчої влади.

2. Відповідно до статті 1 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства України та інші центральні органи виконавчої влади. Система центральних органів виконавчої влади є складовою системи органів виконавчої влади, вищим органом якої є Кабінет Міністрів України. Міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики.

Частиною першою статті 13 цього Закону визначено, що територіальні органи міністерства утворюються як юридичні особи публічного права в межах граничної чисельності державних службовців та працівників міністерства і коштів, передбачених на утримання міністерства, ліквідовуються, реорганізуються за поданням міністра Кабінетом Міністрів України. Територіальні органи міністерства утворюються у випадках, коли їх створення передбачено положенням про міністерство, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

У свою чергу, частиною першою статті 21 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» передбачено, що територіальні органи центрального органу виконавчої влади утворюються як юридичні особи публічного права в межах граничної чисельності державних службовців та працівників центрального органу виконавчої влади і коштів, передбачених на його утримання, ліквідовуються, реорганізуються за поданням міністра, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, Кабінетом Міністрів України. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади створюються у випадках, коли їх створення передбачено положенням про центральний орган виконавчої влади, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Як зазначено у пункті 3 Типового положення про територіальні органи міністерства та іншого центрального органу виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 року № 563 (зі змінами), **завданням територіальних органів є реалізація повноважень міністерства та іншого центрального органу виконавчої влади на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.**

Таким чином, на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці крім місцевих державних адміністрацій **виконавчу владу здійснюють також територіальні органи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади** відповідно до покладених на них функцій і завдань.

Окремо слід зазначити, що статтею 31 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» регламентовані відносини місцевих державних адміністрацій з міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади.

Так, місцеві державні адміністрації при здійсненні своїх повноважень у сфері управління взаємодіють з відповідними міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади. **Голови місцевих державних адміністрацій координують діяльність територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади та сприяють їм у виконанні покладених на ці органи завдань.** З питань здійснення повноважень місцевих державних адміністрацій керівники територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади підзвітні і підконтрольні головам відповідних місцевих державних адміністрацій.

При цьому варто зауважити, що чинний Порядок координації головами місцевих державних адміністрацій діяльності територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та забезпечення сприяння у виконанні покладених на зазначені органи завдань, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 667, не дає можливості місцевій державній адміністрації повною мірою координувати діяльність територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та сприяти їм у виконанні ними наданих повноважень, оскільки передбачає лише організаційні та кадрові механізми такої координації (наприклад, погодження призначення на посади керівників територіальних

органів, якщо інше не передбачено законом; погодження пропозицій щодо пріоритетів та проектів планів роботи територіальних органів (крім випадків здійснення контролю за діяльністю місцевих держадміністрацій); заслуховування на засіданнях колегій місцевих держадміністрацій звітів (інформації) керівників територіальних органів про виконання планів роботи та стану справ у відповідній сфері тощо).

3. Що стосується відмови органів прокуратури у прийомі відповідних звернень, мотивуючи своє рішення відсутністю у них компетенції щодо вирішення питань стосовно забезпечення законності і правопорядку (як вказано у Вашому депутатському запиті).

З цього приводу необхідно зазначити, що статтею 40 Конституції України гарантується право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.

У свою чергу, згідно з пунктом 2 Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348 (зі змінами), **усі пропозиції, заяви і скарги, що надійшли, повинні прийматися та централізовано реєструватися** у день їх надходження, а ті, що надійшли у неробочий день та час, – наступного після нього робочого дня на реєстраційно-контрольних картах, придатних для оброблення персональними комп'ютерами, або в журналах.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про прокуратуру» прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому цим Законом, здійснює встановлені Конституцією України функції **з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави.**

Згідно зі статтею 2 цього Закону на прокуратуру покладаються такі функції:

- 1) підтримання державного обвинувачення в суді;
- 2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених цим Законом;
- 3) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- 4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

На прокуратуру не можуть покладатися функції, не передбачені Конституцією України.

У свою чергу, пунктом 1 розділу XIII «Перехідні положення» Закону України «Про прокуратуру» визначено, що **прокуратура виконує функцію**

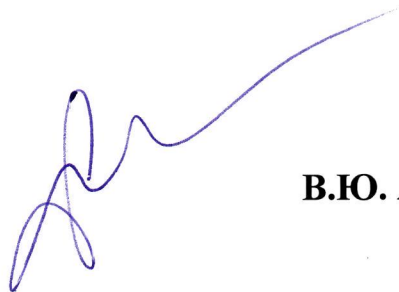
нагляду за додержанням прав і свобод людини і громадянина, додержанням законів з цих питань органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами виключно у формі представництва інтересів громадянина або держави в суді.

Порядок реалізації органами прокуратури цієї функції визначений статтями 23, 24 Закону України «Про прокуратуру».

Враховуючи вищевикладене, обласною державною адміністрацією буде забезпечено розгляд Ваших звернень з питань, пов'язаних із забезпеченням на відповідній території: виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади; законності і правопорядку; додержання прав і свобод громадян, на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України.

З повагою,

**Заступник голови – керівник апарату
обласної державної адміністрації**

В.Ю. Аббакумов

Кутєпов, 705 49 99